

Odbor Udruženja poljoprivrede, prehrambene industrije i vodoprivrede i Odbor Grupacije registrovanih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava Privredne komore Vojvodine na sednici održanoj 11. juna 2013 godine u Novom Sadu zajednički su usvojili sledeće

KONSTATACIJE

1. Prolećna setva u Vojvodini obavljena je na oko 1,1 milion hektara od čega je kukuruzom, suncokretom, sojom i šećernom repom zasejano preko milion hektara. Setva je obavljena u izuzetno teškim klimatskim uslovima, uglavnom posle isteka optimalnih agrotehničkih rokova i uz redukovani agrotehniku.

2. Nedostatak obrtnog kapitala kod registrovanih gazdinstava i pravnih lica iz oblasti preradivačke industrije i izostala podrška države u regresu kamata na kredite uz ekonomske posledice prošlogodišnje suše presudno su uticali na nivo ulaganja u prolećnu setvu.

3. Simboličan izvoz i niska domaća tražnja uslovili su pad cena kukuruza neposredno pre i u vreme setve. Pojavom aflatoksina dodatno je otežan položaj onih gazdinstava kod kojih dominira biljna proizvodnja zbog smanjene prodaje kukuruza a ugrožen je i položaj gazdinstava orijentisanih na proizvodnju mleka. Država je kasno i neadekvatno reagovala na sprečavanje i rešavanje ovih problema.

4. Nastavljen je dalji pad stočarske proizvodnje. Izrazito je povećan uvoz posebno svinjskog mesa za potrebe prerade i prodaje na domaćem tržištu. Dodatni problem je što se najčešće radi o uvozu mesa čiji rok čuvanja u evropskim hladnjачama zemalja ističe pa se uvoz vrši po bagatelnim cenama što direktno utiče na dalji pad domaće proizvodnje u svinjarstvu. Problem je u tome što Srbija ima duže rokove čuvanja mesa u hladnjacama od Evropske unije.

5. Država ne obezbeđuje doslednu primenu Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Do kraja maja isplaćene su samo simbolični iznosi koja pripadaju gazdinstvima za ovu godinu, isplaćuju se prošlogodišnji dugovi a Uprava za javna plaćanja isplate tih dugova radi ručno što usporava rad jer je navodno resetovan i brisani podaci iz računarskog sistema. U Ministarstvu poljoprivrede i u Upravi za agrarna plaćanja nisu bili u mogućnosti, nisu hteli ili nisu smeli, da daju informaciju o izmirivanju obaveza prema korisnicima u poljoprivredi, niti su se pojavili na sastanku iako su pozvani.

6. Rok za upis i obnovu registracije gazdinstava iz Zakona utvrđen do 31.marta je neprimereno dug i ne dozvoljava planiranje i blagovremeno donošenje Uredbe Vlade o maksimalnim iznosima podsticaja pa njeno donošenje kasni što utiče i na to da dodatno kasne pravilnici koje donosi Ministar iz čega proizilazi da isplate dospelih podsticaja ne mogu ni početi onda kada je najpotrebnije a to je pre početka prolećne setve.

7. Uredbom Vlade o maksimalnim iznosima podsticaja, u 2013 godini, predviđeni su minimalni podsticaji za ruralni razvoj što dodatno pogoršava stanje na ruralnim područjima i otežava ekonomsku poziciju registrovanih gazdinstava, povećava siromaštvo i dovodi veliki broj seoskog stanovništva u stanje socijalne potrebe. Sve veći broj stanovnika sela ne može da plati porez, struju i osnovne komunalije a u sve više sela ima potrebe sa radom narodnih kuhinja.

8. Zbog izuzetne ekonomske iscrpljenosti poljoprivrednih gazdinstava, nastale prevashodno kao posledica prošlogodišnje suše ali i kašnjenja u isplatama iz tzv. "agrarnog budžeta", očekuje se povećana ponuda pšenice ovogodišnjeg roda. Za takvu ponudu pšenice ne postoji platežno sposobna tražnja što će uticati na značajno smanjenje tržišne cene pšenice zbog povećane ponude u vreme i neposredno nakon žetve.

9. Od pokrajinskog Sekretarijata za poljoprivredu ne mogu se, poslednjih meseci, dobiti podaci o setvi po opštinama kao i podaci o štetama od nevremena što se tumači nepostojanjem saradnje i izostankom komunikacije pokrajinskih organa sa organima lokalne samouprave. Takođe se uočava problem nedovoljne saradnje MPŠV sa pokrajinskim sekretarijatom za poljoprivredu kao i izostanak transparentnosti u radu MPŠV naročito u odnosu na podatke o registrovanim gazdinstvima i isplatama subvencija u poljoprivredi.

Na osnovu predhodnih konstatacija Odbori su usvojili sledeće

ZAKLJUČKE

1. Podržava se zahtev "Žitovojvodine" Novi Sad za obezbeđenje regresa kamate na kredite poslovnih banaka odobrenih pravnim licima registrovanim za obavljanje mlinске delatnosti za namenu kupovine pšenice roda 2013 godine.
2. Predlaže se Vladi Republike Srbije da obaveže Republičku direkciju za robne rezerve da na tržištu, do kraja septembra, kupi najmanje 150.000 tona pšenice roda 2013 godine po ceni koja nije manja od 20 din/kg (bez PDV) ograničavajući kupovinu od registrovanih gazdinstava – fizičkih lica na najviše 50 tona a pravnih lica na najviše 500 tona pri čemu registovana gazdistva u statusu fizičkih lica mogu pravo prodaje koristiti samo jednom (neposredno ili preko pravnog lica - zadruge).
3. Insistira se da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede obezbedi javno objavljivanje podataka o pojedinačnim i sumarnim isplatama podsticaja za pojedinačna gazdinstva a naročito da UBRZA ISPLATU DOSPELIH PODSTICAJA za registovana gazdinstva za koja su podneti uredni zahtevi. Traži se da MPŠV, prilikom rebalansa budžeta Srbije za 2013 godinu, traži Zakonom o podsticajima utvrđenih 5% rashodne strane republičkog budžeta za subvencije u poljoprivredi a da, ni u jednoj opciji, NE PRIHVATI eventualne predloge za umanjenje tzv. "agrarnog budžeta".
4. Preporučuje se svim pravnim licima vlasnicima silosa da, u pripremi silosa za prijem pšenice ovogodišnjeg roda, izvrše detaljno čišćenje i dezinfekciju silosnih čelija, redlera i elevatorsa i obezbede uslove za kontrolu prijema pšenice u odnosu na prisustvo mikrotoksina i gljivica i da, u slučaju pojave zaražene prenice, tu pšenicu, u dogovoru sa proizvođačem, posebno skladište.
5. Predlaže se Vladi Srbije da HITNO doneše Uredbu o obaveznim uslovima prijema i skladištenja žitarica kojom će se propisati uslovi i način prijema i čuvanja žitarica i utvrditi odgovornost skladištara za njenu primenu.
6. Predlaže se promena propisa radi izjednačavanja rokova čuvanja mesa u Srbiji sa rokovima u EU kako bi se zaustavile dalje špekulativne radnje i aktivnosti uvoza mesa namenjenog industrijskoj preradi jer se tim uvozom utiče na dalje pogoršanje ekonomskog položaja domaćih uzgajivača stoke.
7. Predlažu se promene Zakona o podsticajima u poljoprivredi u smislu promene roka za upis obnove gazdinstava i drugih uočenih problematičnih rešenja iz tog zakona među kojima među najvažnije spada uređenje ograničenja maksimalnog godišnjeg iznosa podsticaja po jednom gazdinstvu.
8. Insistira se da pokrajinski Sekretarijat za poljoprivredu, na osnovu izveštaja opština, i dalje obezbeđuje i javno objavljuje objedinjene podatke za područje AP Vojvodine sve važne informacije iz oblasti poljoprivrede a naročito podatke u ostvarenoj setvi i podatke o štetama u poljoprivredi nastalim zbog elementarnih nepogoda.

U Novom Sadu, 11.06.2013 godine

Zamenik Predsednika Odbora Udruženja,

Vladimir Petrović s.r.